

Česká školní inspekce
Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola Polná, Zámek č. 485, okres Jihlava

Zámek 485, 588 13 Polná

Identifikátor školy: 600 117 367

Termín konání inspekce: 1. – 8. prosinec 2003

Čj.:	112-295/03-011072
Signatura:	kk2kx101

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním a výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním a výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v hudebním a výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola (dále ZUŠ) je zřízena na základě usnesení Zastupitelstva města Polná č. 271/24 ze dne 3. 8. 2001. Do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je zařazena rozhodnutím Školského úřadu Jihlava č. j. S33/00 ze dne 21. 12. 2000, s účinností od 1. 1. 2001, jako příspěvková organizace. Škola má kapacitu 300 žáků. Podle tohoto rozhodnutí je oprávněna poskytovat vzdělání v hudebním, výtvarném, literárně-dramatickém a tanečním oboru. Výuka tanečního oboru ve školním roce 2003/2004 není realizována.

Podle výkazu o ZUŠ k 15. 10. 2003 měla škola 300 žáků: hudební obor – 261 žáků, výtvarný obor 32 žáků, literárně-dramatický obor 7 žáků. Ve studiu pro dospělé a v rozšířeném studiu škola nevykazovala žádné žáky.

Podle předložené dokumentace hudebního oboru bylo 40 % z celkového počtu žáků oboru vyučováno ve hře na klavír. Ostatní žáci byli vyučováni ve hře na zobcovou flétnu, dechové nástroje, kytaru a housle, menší počet ve hře na akordeon, v pěvecké hlasové výchově a ve hře na bicí nástroje. Pro zabezpečení výuky dalších povinných předmětů byly ve škole založeny skupiny pro výuku hudební nauky, přípravné hudební výchovy, komorní a souborové hry, komorního zpěvu a klavírního doprovodu. Ve výtvarném oboru bylo zřízeno pět skupin pro žáky přípravného a základního studia a dvě skupiny pro výuku v rozšířeném studiu.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V hudebním oboru je část výuky zajištěna učiteli, kteří splňují podmínky stanovené vyhláškou č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Někteří učitelé hudebního oboru a jeden učitel, který plně zajišťuje výuku výtvarného oboru, splňují podmínku pedagogické způsobilosti, ale dle výše uvedené vyhlášky nesplňují podmínku odborné způsobilosti. Část vyučovacích hodin hudebního oboru je zajišťována učiteli, kteří nesplňují podmínky pedagogické způsobilosti nebo odborné i pedagogické způsobilosti dle výše uvedeného právního předpisu. Dva učitelé v současné době dokončují příslušné vzdělání.

Ředitel přímo řídí všechny zaměstnance školy. Organizační struktura školy nebyla stanovena písemnou formou. Náplně práce s konkrétním vymezením obsahu a rozsahu činností jednotlivých pedagogických pracovníků školy nebyly ředitelem písemně stanoveny, vypracovány byly pro administrativního pracovníka a uklízečku. Nedostatečně byly vymezeny provozní zásady při evidenci příchodů a odchodů všech pedagogických pracovníků školy, stávající systém neumožňuje prokazatelně dokládat přítomnost pedagogických

pracovníků ve škole během pracovní doby. Jednání pedagogických porad byla prostředkem zejména k předávání organizačních a provozních informací. Přenos informací uvnitř školy neměl systematický charakter. Cílem činnosti předmětových komisí byl výběr a příprava veřejných vystoupení, soutěží a organizace komisionálních zkoušek. Umělecká rada je totožná s pedagogickou radou.

Nekvalifikovaným učitelům nebyla ze strany vedení školy věnována speciální péče. Při hodnocení zaměstnanců vycházel ředitel z předem stanovených kritérií. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je na nízké úrovni. Plánování v oblasti lidských zdrojů bylo doloženo koncepčním záměrem. Kontrolní činnost ředitele neměla systematický charakter a realizace kontrol, s výjimkou několika záznamů o hospitační činnosti bez významnější vyvídací hodnoty, nebyla písemně zdokumentována.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti mají vyhovující úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Činnost hudebního a výtvarného oboru základní umělecké školy probíhala v moderně rekonstruované části objektu zámku. Kromě dostatečného počtu učeben, které byly velmi dobře vybaveny potřebným nábytkem a hudebními nástroji, je v budově školy koncertní sál pro interní i veřejná vystoupení. Koncertní sál je využíván i pro kulturní akce dalších organizací ve městě. Prostředí školy a většina učeben vyhovovala prostorovými dispozicemi i bezpečnostními, hygienickými a estetickými hledisky potřebám individuální i kolektivní výuky. Jedna učebna nespĺňovala hygienické podmínky pro výuku žáků a jedna měla velmi stísněné prostory.

ZUŠ byla vybavena potřebnou notovou literaturou a učebnicemi pro činnost hudebního oboru i pomůckami a materiálem pro práci výtvarného oboru. Rozmístění prostředků didaktické techniky v učebnách nevytvářelo optimální podmínky pro její využívání během výuky, nízkou úroveň mělo vybavení pomůckami v učebně pro výuku hudební nauky a přípravné hudební výchovy. Počítačové vybavení pro využití ve výuce škola neměla.

V předložených dokumentech z vnitřní kontrolní činnosti nebylo sledování a hodnocení využívání materiálních podmínek v průběhu výchovně-vzdělávací činnosti zachyceno. V dlouhodobém plánu činnosti školy byly formulovány potřeby údržby a zlepšování pracovního prostředí a obecně potřeby týkající se nástrojového vybavení hudebního oboru.

Materiální podmínky vzdělávání a výchovy mají velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Vzdělávací program školy je realizován v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol.

V hudebním oboru jsou uplatňovány učební plány pro základní umělecké školy, schválené MŠMT dne 26. 6. 1995 pod č.j. 18 418/95 s účinností od 1. 9. 1995, ve výtvarném oboru je výuka realizována podle vzdělávacího programu schváleného pod č. j. 15 865/2000-22 s poslední úpravou učebních plánů č. j. 18 455/2002-22.

Kontrolou rozvrhů hodin a zařazení žáků podle třídních knih pro výuku hudební nauky, komorní hry, hry v souboru a klavírního doprovodu bylo na vzorku žáků zjištěno, že učební plány v hudebním oboru nejsou ve školním roce 2003/2004 u některých žáků dodržovány

v plném rozsahu, a to jak ve struktuře povinných předmětů, tak ve stanovené týdenní hodinové dotaci výuky. V obou sledovaných oborech nejsou plně dodržena ustanovení týkající se počtu žáků ve skupinách kolektivní výuky – v hudební nauce jsou skupiny naplňovány vyšším počtem žáků, v přípravné hudební výchově a v některých skupinách ve výtvarném oboru jsou naopak naplňovány nižším počtem žáků než učební plány ukládají. Učební plány ve výtvarném oboru jsou dodržovány ve skladbě předmětů i v týdenním počtu vyučovacích hodin.

Ve sledovaných hodinách probíhala výuka podle platných učebních osnov. Dle vyjádření ředitele školy je kontrola plnění učebních osnov prováděna sledováním záznamů v třídních knihách a při hospitační činnosti. Údaje o kontrolních zjištěních v oblasti dodržování učebních osnov nebyly v písemných záznamech obsaženy. Kontrola naplňování učebních osnov v hudebním oboru je účinná.

ZUŠ při inspekci předložila povinnou pedagogickou dokumentaci hudebního a výtvarného oboru v plném rozsahu, s výjimkou protokolu o konání závěrečné zkoušky ve výtvarném oboru. Dokumentace většinou průkazně zachycovala průběh vzdělávání, neúplné a málo průkazné údaje byly zjištěny v třídní knize pro rozšířené vyučování dvou skupin ve výtvarném oboru. Velmi dobrou úroveň měly protokoly o přijímání žáků a o komisionálních zkouškách za školní rok 2002/2003.

Organizace vzdělávací činnosti byla většinou jasně stanovena rozvrhy hodin a zařazením žáků do jednotlivých skupin kolektivní výuky. Vhodným způsobem byly zohledňovány potřeby dojíždějících žáků a psychohygienické zásady. Přímou kontrolou bylo při inspekci zjištěno, že neefektivní je zařazení předmětu klavírní doprovody jako kolektivní výuky v době, kdy ve škole probíhá v minimálním rozsahu další výuka, kde by bylo možné klavírní doprovod uplatnit. Školní řád určující pravidla pro žáky měla škola zpracován. Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání byly žákům a rodičům nezletilých žáků poskytovány standardním způsobem prostřednictvím žákovských sešitů, další informace prostřednictvím vývěsky na dobře přístupném místě ve škole. Pro osobní kontakt s učiteli mohou rodiče využívat účast na schůzkách při třídních a veřejných vystoupeních žáků. Informace týkající se vzdělávacích výsledků a některé informace k organizaci zveřejňuje ZUŠ v místním tisku. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudebním oboru

Česká školní inspekce zjistila, že ve většině sledovaných případů individuální výuky byly zpracovány studijní plány s ohledem na učební osnovy, věk a úroveň dovedností žáka, občas však byly tyto plány nahrazeny pouhým záznamem o obsahu učiva u konkrétního žáka v průběhu školního roku. Plány učiva pro výuku hudební nauky v jednotlivých ročnících škola neměla zpracované.

Ve většině sledovaných hodin byla zaznamenána věcně i odborně správná výuka, absence odborné a pedagogické způsobilosti učitelů měla občas negativní vliv na kvalitu výuky.

Výuka byla většinou realizována ve vhodných učebnách, které měly dobré akustické vlastnosti. Při individuální výuce byly využívány potřebné hudební nástroje a notový materiál, didaktická technika nebyla v těchto hodinách využívána.

Sledovaná individuální výuka byla většinou vhodně organizována, téměř vždy učitelé přihlíželi k individuálním schopnostem žáka. Používané metody vedly často k dobré aktivitě žáků a převážně byly dodržovány psychohygienické zásady. Motivační působení učitelů a zájem žáků o výuku byly téměř vždy dobré, slovní aktivita byla však převážně na straně pedagogů. V průběhu sledované výuky byla vždy akceptována pravidla komunikace. Někteří učitelé využívali při výuce osobního názorného příkladu a svých vlastních profesionálních dovedností. Výuka hudební nauky se vyznačovala klidným přístupem vyučujícího k žákům

a snahou o zvládnutí hudebně-teoretických základů žáky s využitím dostupných pomůcek. Uplatňované vyučovací metody však byly s ohledem na malé pedagogické zkušenosti vyučujícího v kolektivní výuce méně efektivní a vzhledem k věkovým zvláštnostem žáků minimálně motivační. Ve většině hodin výrazně převládalo hodnocení žáka učitelem, menší mírou byli žáci vedeni k vlastnímu sebehodnocení. Častým jevem bylo oceňování pokroku žáka a povzbuzování při neúspěchu.

Česká školní inspekce hodnotí průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudebním oboru jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarném oboru

Výuka probíhala podle ročních tematických plánů učiva rozpracovaných pro jednotlivé skupiny. Plány vycházely z platných učebních osnov, v nižší míře ale postihovaly diferencovanost vzdělávacích cílů a úkolů pro jednotlivé ročníky. Chybějící kvalifikace vyučujícího neměla na kvalitu výuky podstatný negativní vliv. Pro práci žáků byly vzhledem ke stanoveným cílům výuky vytvořeny vhodné materiální podmínky. Zadávané úkoly při sledované výuce měly jednoduchý technický charakter, které byly pro některé žáky méně tematicky přitažlivé. V nižší míře směřovaly k rozvíjení výtvarného myšlení a citění žáků. Vysvětlení pracovních postupů bylo srozumitelné. Během výuky byly respektovány potřeby žáků v oblasti psychohygieny. Vzájemná důvěra a respekt vedly k vytvoření vstřícné atmosféry. Motivačně přínosný charakter mělo průběžné hodnocení práce žáků vyučujícím a oceňování snahy jednotlivců.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarném oboru měly dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Prostředkem sledování vzdělávacích výsledků jsou výkony žáků na interních a veřejných vystoupeních či koncertech, umístění žáků na přehlídkách a soutěžích. Vlastní evaluační nástroje škola nemá.

Rozbor zjištěných výsledků, přijímaná opatření a následná zpětná vazba na cíle, obsah a metody výuky, nebyly při inspekci v písemné formě předloženy.

Průběh vzdělávání a výchovy v hudebním a výtvarném oboru hodnotí Česká školní inspekce jako dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Při porovnání údajů ve zřizovací listině školy a v rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení byly zjištěny nesrovnalosti v názvu školy. Zatímco ve zřizovací listině ze dne 30. srpna 2001 je název školy *Základní umělecká škola Polná, okres Jihlava*, dle rozhodnutí ze dne 21. 12. 2000, vydaného Školským úřadem Jihlava s účinností od 1. 1. 2001, do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je škola zařazena pod názvem *Základní umělecká škola Polná, Zámek č. 485, okres Jihlava*.
- ZUŠ není zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení v souladu s ustanovením § 13a odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003 není zpracována podle § 17e odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů – v charakteristice je uveden taneční obor, který nebyl ve školním roce 2002/2003 vyučován, neobsahuje přehled učebních plánů se schvalovacími doložkami ministerstva, podle kterých škola vyučovala,

neobsahuje přehled o praxi a způsobilosti pracovníků a přehledné údaje o výsledcích vzdělávání žáků.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina schválená usnesením Zastupitelstva města Polná č. 271/24 – ze dne 30. 8. 2001,
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. S33/00 s účinností od 1. 1. 2001 – vydané Školským úřadem Jihlava dne 21. 12. 2000,
3. výkaz o ZUŠ podle stavu k 15. 10. 2003,
4. doklady o vzdělání pedagogických pracovníků,
5. Dlouhodobý pracovní plán – koncepce ZUŠ Polná 1996-2006 – bez data,
6. Plán práce – organizace školního roku 2003-04 – bez data,
7. výroční zprávy o činnosti školy – 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003,
8. Interní řád ZUŠ v Polné – povinnosti učitelů – bez data,
9. kniha příchodů a odchodů – 2003/2004,
10. Interní řád pro žáky ZUŠ Polná – bez data,
11. zápisy z pedagogických rad – 2002/2003, 2003/2004,
12. evidence kontrol pedagogické dokumentace – 2002/2003, 2003/2004,
13. evidence provedených hospitací – 2002/2003, 2003/2004,
14. katalogy o průběhu studia – hudební obor, výtvarný obor,
15. rozvrhy hodin v hudebním a výtvarném oboru – 2003/2004,
16. třídní knihy pro individuální a kolektivní výuku hudebního oboru – 2003/2004,
17. třídní knihy výtvarného oboru – 2003/2004,
18. tematické plány učiva ve výtvarném oboru – 2003/2004,
19. kmenové výkazy individuálně vyučovaných žáků v hudebním oboru – 2003/2004,
20. protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách v hudebním oboru a výtvarném oboru – 2002/2003,
21. katalog nastudovaných skladeb – koncert absolventů dne 3. 6. 2003,
22. žákovské sešity ZUŠ,
23. programy koncertů a vystoupení – 2002/2003,
24. ukázky informací o ZUŠ v místním tisku,
25. Přehled akcí pro veřejnost – 2002/2003.

ZÁVĚR

Téměř polovina učitelů nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dle výše uvedeného právního předpisu, učitelům bez požadované způsobilosti není poskytována potřebná pomoc a další vzdělávání pedagogických pracovníků je na nízké úrovni. Organizování činnosti a provozu a systém vedení zaměstnanců má některé nedostatky. Zejména chybí přesné vymezení kompetencí jednotlivých učitelů a na to navazující systém kontrolních mechanismů.

Dostatek učeben, jejich prostorové a akustické dispozice, estetická úroveň školního prostředí, vybavení hudebními nástroji a pomůckami vytvářejí většinou velmi dobré podmínky výchovně-vzdělávací činnosti v hudebním i výtvarném oboru.

V hudebním oboru byly často vyučovací metody, motivace žáků, interakce a komunikace i hodnocení žáků na vynikající úrovni, v některých případech však byly v těchto oblastech zjištěny výrazné nedostatky. Průběh výchovně-vzdělávací činnosti ve výtvarném oboru měl spíše charakter volnočasových aktivit výtvarného zaměření, v menší míře splňoval požadavky základního případně rozšířeného studia výtvarného oboru základní umělecké školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ladislava Šouláková	L. Šouláková v. r.
Člen týmu	Mgr. Marie Nováková	M. Nováková v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Bohuslava Valová
Mgr. Stanislav Pulkrab

V Jihlavě dne 15. ledna 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. ledna 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vilém Fůrych	Fůrych v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Zborovská 3, 586 01 Jihlava. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihlava – odbor školství	2004-02-03	k2-1029/04-11072
Zřizovatel: Město Polná	2004-02-03	k2-1030/04-11072

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.